

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЛІСОВОГО
І САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА**

ВП НУБІП УКРАЇНИ «БОЯРСЬКА ЛІСОВА ДОСЛІДНА СТАНЦІЯ»

ТОВАРИСТВО ЛІСІВНИКІВ УКРАЇНИ

**НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ЛІСІВНИЦТВА ТА ДЕКОРАТИВНОГО
САДІВНИЦТВА**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

УЧАСНИКІВ

**МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕКОСИСТЕМНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ
У ЛІСОВОМУ КОМПЛЕКСІ ТА САДОВО-ПАРКОВОМУ
ГОСПОДАРСТВІ»
(18-19 квітня 2019 року)**

КИЇВ – 2019

РОСЛИННА БІОМАСА ЛІСІВ КАРПАТСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ

Р.Д. Василюшин¹, доктор сільськогосподарських наук
(R.Vasylyshyn@nubip.edu.ua),

В.В. Бокоч², кандидат сільськогосподарських наук,

А.Ю. Терентьєв¹, кандидат сільськогосподарських наук,

Г.С. Домашовець¹, кандидат сільськогосподарських наук,

О.М. Василюшин¹, здобувач*

¹Національний університет біоресурсів і природокористування України,

²Ужгородський національний університет

Кількісні показники рослинної біомаси насаджень слугують інформаційною базисом для подальшого оцінювання їх біопродуктивності та окремими екологічними функцій. Динамічні значення фітомаси та мортмаси лісів значною мірою відображають вплив кліматичних факторів на процеси росту й розвитку лісових насаджень, а також є основою для прийняття ефективних управлінських рішень для забезпечення впровадження механізмів екосистемного лісового менеджменту. Особливої актуальності оцінка згаданих показників набуває для об'єктів природно-заповідного фонду, де домінуюча екологічна парадигма їх функціонування, визначає пріоритетною їхню біосферну роль [5].

Оцінювання обсягів рослинної біомаси лісів Карпатського національного природного парку (НПП) здійснено на основі інформації з бази даних «Повидільна таксаційна характеристика лісів» ВО «Укрдержліспроект», існуючих в науковій літературі методик [1, 3] та дослідних даних [4], а також використовуючи відповідний модельний апарат, розроблений для головних лісотвірних деревних видів Українських Карпат [2].

За результатами дослідження встановлено, що загальний обсяг фітомаси, мортмаси сухостою та мортмаси деревної ламані у лісах Карпатського НПП (табл.). За цією оцінкою у лісах досліджуваного об'єкту акумульовано понад 8,3 млн т живої органічної речовини, понад 13,1 тис. т сухостою та майже 2,5 тис. т деревної ламані. При цьому, можна відстежити тенденції до їх формування у межах функціональних зон та панівних деревних видів парку.

* Науковий керівник – доктор сільськогосподарських наук Лакида П.І.

Розподіл обсягів рослинної біомаси лісів у межах функціональних зон Карпатського НПП

Деревний вид	Функціональна зона				Разом
	господарська	заповідна	регульованої рекреації	стаціонарної рекреації	
Фітомаса лісів Карпатського НПП, т					
Ялина європейська	518,5	1713842,9	4713296,1	12075,8	6439733,3
Ялиця біла	–	95498,4	277286,1	–	372784,5
Бук лісовий	–	289438,1	1063413,5	445,0	1353296,6
Інші види	29,5	71818,9	91816,2	165,3	163829,9
Усього	548,0	2170598,2	6145811,9	12686,1	8329644,2
Мортмаса сухоостою у лісах Карпатського НПП, т					
Ялина європейська	–	5941,8	6106,6	21,0	12069,4
Ялиця біла	–	69,7	198,9	–	268,6
Бук лісовий	–	188,8	598,0	–	786,7
Інші види	–	7,54	33,2	–	40,7
Усього	–	6207,9	6936,7	21,0	13165,5
Мортмаса деревної ламані у лісах Карпатського НПП, т					
Ялина європейська	–	912,7	1231,7	–	2144,3
Ялиця біла	–	26,3	72,2	–	98,5
Бук лісовий	–	28,5	162,0	–	190,5
Інші види	–	22,0	43,4	–	65,4
Усього	–	989,4	1509,3	–	2498,7

Встановлені абсолютні значення рослинної біомаси лісів Карпатського НПП є базисом для оцінювання їх вуглецевого та інших геохімічних циклів на територіях об'єктів природно-заповідного фонду в умовах Українських Карпат.

Список джерел літератури

1. Білоус А.М. Методика дослідження мортмаси лісів. *Біоресурси і природокористування*. 2014. № 3–4. С. 134–140.
2. Василишин Р. Д. Еколого-енергетичний потенціал лісів Українських Карпат та його стале використання : [монографія]. К. : ТОВ «ЦП «Компринт», 2018. 305 с.
3. Лакида П. І., Бокоч В. В., Василишин Р. Д., Терентьев А. Ю. Біопродуктивність лісових фітоценозів Карпатського національного природного парку: [монографія]. Корсунь-Шевченківський: ФОП Гаврищенко В. М., 2015. 154 с.
4. Лакида П. І., Василишин Р. Д., Блищик В. І. та інші. Хвойні деревостани України: фітомаса та експериментальні дані : [монографія]. Корсунь-Шевченківський : ФОП В. М. Гаврищенко, 2016. 418 с.
5. Швиденко А. З., Лакида П. І., Щепашенко Д. Г., Василишин Р. Д., Марчук Ю. М. Вуглець, клімат та землеуправління в Україні: лісовий сектор: [монографія]. Корсунь-Шевченківський: ФОП Гаврищенко В. М., 2014. 283 с.